

01
2019

letnik X

brezplačnik Muzeja novejšje zgodovine Celje
in Pokrajinskega muzeja Celje
ISSN 1855-8631

CELJSKE MUZEJSKE NOVICE

IZ VOJNE V NOVO DRŽAVO

Občasna razstava Pokrajinskega muzeja Celje, razstavišče Stara grofija, do septembra 2019

Foto: Adrijan P.M.C.

Prof. dr. Srečko Brodar

Ob lanski 90-letnici odkritja ostankov kamenodobnega človeka v jami Potočka zijalka v Pokrajinskem muzeju Celje v juniju odpiramo razstavo, posvečeno prof. dr. Srečku Brodarju, pionirju znanstvenih raziskav na področju paleolitika v Sloveniji. >> 3

Foto: Erena Bronija Gajšek

Rada Hriberšek

V Pokrajinskem muzeju Celje vodi področje organizacije obiskov in pedagoške dejavnosti ter skrbi za usposabljanje novih muzejskih vodnikov.

>> 5

Foto: Sebastian Weber

Čutim Slovenijo, čutim Celje

Zgodbe o življenju, kulturi in identiteti ljudi, ki so svoj drugi dom našli v Sloveniji in Celju.

>> 6

Pelikanova krila

dr. Tonček Kregar,
direktor
Muzeja novejšje
zgodovine Celje

Ne glede na to, kakšen odnos imamo do njih, se raznoraznim obletnicam v vsakdanjem življenju težko izognemo. Podobno velja tudi na kolektivni ravni in v kolektivnem spominu, katerega ohranjanju in obeleževanju smo že po svoji definiciji muzeji še posebej zavezani. V preteklem letu smo se tako tudi v obeh celjskih muzejih spominjali konca prve svetovne vojne, bojev za meje in nastanka nove jugoslovanske države, ki je kljub vsem svojim slabostim vendarle pomenila bistven napredek v političnem in kulturnem razvoju Slovencev. V Muzeju novejšje zgodovine Celje se je pravkar iztekla razstava o Franju Malgaju, ki nadaljuje svojo pot po Sloveniji, že pred njo pa smo pozornost namenili primorskim družinam, ki jih je italijansko oz. fašistično nasilje primoralo k temu, da si svoj novi dom ustvarijo na Celjskem. Eden od teh »celjskih Primorcev« je bil tudi legendarni fotograf Josip Pelikan, ki se je leta 1919, pred okroglim stoletjem, za stalno naselil v našem mestu. Na današnji Razlagovi ulici 5 je namreč kupil stanovanjsko hišo s pripadajočim fotografskim ateljejem, ki jo je leta 1899, letos bo torej minilo 120 let od njenega nastanka, zase in za svojo dejavnost dal zgraditi eden najbolj znanih celjskih fotografov s preloma stoletij, Martin Lenz. Omenjeni obletnici morda res nimata globalnega pomena, a sta za celjsko preteklost, kulturo in dediščino sila pomembni. Zato ju bomo septembra letos v še povsem avtentičnih kletnih prostorih hiše obeležili z razstavo, ki ne bo predstavila zgolj preteklosti stavbe, temveč tudi njeno prihodnost. Pod Pelikanovimi krili namreč že nastaja celovit in osmišljen muzejsko-kulturni projekt, edinstven tudi v evropskem in svetovnem merilu. In z njim nova priložnost revitalizacije mestnega jedra in obogatitve kulturno-turistične ponudbe, ki je ne gre zamuditi.

museum of recent history | celje
mnzr
muzej novejšje zgodovine | celje

mnzr
muzej novejšje zgodovine | celje

Muzej novejšje zgodovine Celje, Prešernova ulica 17, Celje

Stalna razstava **Živeti v Celju, Otroški muzej Hermanov brlog, Zobozdravstvena zbirka Fotoatelje in galerija Pelikan**, Razlagova ulica 5, Celje

Odprto: torek–petek od 9.00 do 17.00 (Fotoatelje in galerija Pelikan do 13.00), sobota od 9.00 do 13.00, nedelja in prazniki od 14.00 do 18.00 (Fotoatelje in galerija Pelikan samo po predhodni najavi vsaj 48 ur prej)

Zaprto: ob ponedeljkih, 1. in 2. januar, velikonočna nedelja, 1. in 2. maj, 1. november, 25. in 31. december

Stari pisker, Prešernova ulica 20, Celje
Klobučarska delavnica, Glavni trg 17, Celje (oboje: ogled po predhodni najavi)

Občasne razstave: **Zemlja pleše** (19. april 2018–31. december 2019), **Nevidno življenje odpadkov** (19. april–31. avgust 2019), **Časopis, prvi odtis zgodovine** (8.–26. maj 2019), **Čutim Slovenijo, čutim Celje** (6. junij–30. september 2019)

www.muzej-nz-ce.si

Razstavišče Stara grofija, Muzejski trg 1, Celje
Stalne razstave: **Kulturno zgodovinska razstava, Od gotike do historicizma po korakih** (prilagojeno za osebe z okvaro vida), **Alma M. Karlin Poti, Lapidarij** (trenutno zaprt)

Občasne razstave: **Iz vojne v novo državo** (do septembra 2019)

Razstavišče Knežji dvorec, Trg Celjskih knezov 8, Celje
Stalna razstava: **Celeia – mesto pod mestom, Grofje Celjski, Od šivanke do zvezd** (prazgodovinski del stalne arheološke razstave)

Odprto: marec–oktober: torek–nedelja od 10.00 do 18.00

Zaprto: ob ponedeljkih in praznikih

www.pokmuz-ce.si

CELJSKE MUZEJSKE NOVICE

12. april 2019

ISSN 1855-8631

Izdajatelj: Muzej novejšje zgodovine Celje in Pokrajinski muzej Celje

Odgovorna urednika: dr. Tonček Kregar in Stane Rozman

Glavna urednica: dr. Marija Počivavšek

Uredniški odbor: dr. Tonček Kregar, dr. Marija Počivavšek, Stane Rozman, Barbara Trnovec, Urška Repar, mag. Damir Žerič

Oblikovna zasnova: Metka Vehovar Piano, Inspiro d.o.o.

Računalniški prelom: Počivašek, d.o.o.

Lektoriranje: Spela Kregar

Naklada: 14.000

Tisk: Dikplast, Celje
Časopis Celjske muzejske novice je brezplačnik, ki izhaja dvakrat letno in je namenjen seznanjanju najširše javnosti z delom muzejev.

Časopis, prvi odtis zgodovine

Časopisi so dragocen zgodovinski vir ter vizualni in simbolni dokument časa, v katerem so nastali. 8. 5. ob 18. uri bomo v galeriji MnZC odprli gostujočo razstavo zbirke starih časopisov uglednega novinarja in aktualnega urednika Sobotne priloge dnevnika Delo Alija Žerdina. Na razstavi bo predstavljen izbor originalnih izvodov oziroma naslovnih domačih in tujih časopisov in revij, ki tematizirajo najpomembnejše dogodke dvajsetega in enaindvajsetega stoletja, vse od politike do popularne kulture. 15. 5. ob 18. uri sledi pogovorni večer z Alijem Žerdinom. Vstop prost. **T. K.**

Zbirka Alija Žerdina

Naslovnica časopisa Delo, 21. 7. 1969.

Edinstvena odkritja na Muzejskem trgu

Na ponovljenem predavanju (16. aprila) bodo predstavljeni dosedanja rezultati arheoloških raziskav, ki so potekale na Muzejskem trgu med leti 2016 in 2018. Med drugim smo odkrili srednjeveške ostanke upravnogospodarskega poslopja Celjskih, dele petih rimskih stanovanjskih hiš in del rimske ulice s kanalizacijo. Med odkritji še posebej izstopajo živobarvne freske iz prvega stoletja, ki so se ohranile na delno ohranjenih stenah ene od hiš, sicer pa so skoraj v celoti zapolnjevale prostor med zidovi rimske vile. **J. K.**

Arhiv PMZ

Detajl s freske v enem od prostorov rimske vile.

Foto Nina Svoboda

Anton Perko, Pogled na Dubrovnik, akvarel, 2. pol. 19. st.

(Ne)znani slikar z Vranskega

Anton Perko se je rodil 5. julija 1833 v Podgradu na Vranskem. S slikarstvom se je ukvarjal ob službenih obveznostih, ki jih je opravljal za dunajski dvor. Leta 1866 je bil udeležen v bitki pri Visu kot mornariški častnik in uradni slikar. Kasneje je postal upravitelj Hradčanov v Pragi. V službi pri prestolonasledniku Rudolfu in princesi Štefaniji je bil upravitelj otoka Lokrum pri Dubrovniku, kjer je 6. marca 1905 umrl in bil pokopan. Njegova likovna dela se nahajajo v Dubrovniku, na Dunaju, v zasebnih zbirkah in v Pokrajinskem muzeju Celje, kjer smo letos obogatili slikarsko zbirko za dve deli Antona Perka. **G. K.**

Foto: Karja Pur

Poletne avanture v MnZC

V Muzeju novejšje zgodovine Celje že vrsto let pripravljamo program počitniških vragolij, namenjen najmlajšim obiskovalcem. Letošnji poletni program bogatimo z muzejskimi avanturami, v katere želimo vključiti mlade, zlasti učence od šestega do devetega razreda. V tednu počitniškega druženja se bomo na razburljivih avanturah spoznavali s Celjem in njegovo zgodovino, uživali v muzejskih zgodbah ter odkrivali skrivnosti analognih časov. Ob zaključku počitniških avantur bomo noč pogumno preživeli v muzeju, z nostalgичnim spominom na črno-bele čase in popularno kulturo minulih dni. **K. P.**

Nevidno življenje odpadkov

Številni materiali in stvari, ki jih pred nekaj desetletji sploh še nismo poznali, danes niso le v vsakodnevni uporabi, ampak jih zelo kmalu po nastanku tudi zavržemo. Čeprav nas strokovnjaki opozarjajo in mediji ozaveščajo o problematiki odpadkov, se miselnost in način življenja spreminjata (pre)počasi. K temu bo mimoidoče nagovarjala zunanja razstava Nevidno življenje odpadkov, ki bo na ogled pred Muzejem novejšje zgodovine Celje od 19. aprila 2019. **U. R.**

Oblikovanje: Voja

Prof. dr. Srečko Brodar

V Pokrajinskem muzeju Celje v juniju odpiramo občasno razstavo, posvečeno prof. dr. Srečku Brodarju (1893–1987). Njegova uspešna znanstvena kariera na področju raziskav starejše kamene dobe se je začela leta 1928 z odkritjem prvega slovenskega arheološkega najdišča s sledmi kamenodobnega človeka. Po večletnih raziskavah v visokogorski jami Potočka zijalka je nadaljeval z iskanjem novih najdišč iz tega obdobja ter s sistematičnimi raziskavami postavil temelje slovenskemu paleolitikumu. **N. S.**

Arhiv PMZ

Prof. dr. Srečko Brodar ob lobanjah jamskega medveda iz Potočke zijalke.

Foto: Nina Sovdat

Koščena šivanka, 35.000 let pred sedanjostjo.

Koščena šivanka iz Potočke zijalke

V zbirki najdb iz najstarejšega obdobja človeške zgodovine, starejše kamene dobe, hranimo v Pokrajinskem muzeju Celje koščeno šivanko iz Potočke zijalke, ki je na ogled na stalni arheološki razstavi *Od šivanke do zvezd*.

Preteklo leto je minilo 90 let od odkritja prve slovenske paleolitske lovske postaje Potočka zijalka na Olševi v Kamniško-

Savinjskih Alpah. Izkopavanja pod vodstvom najditelja, prof. dr. Srečka Brodarja, so v tej visokogorski jami (1675 n. v.) potekala med leti 1928-35. Predmeti, ki so jih za seboj pustili paleolitski lovci, so izjemni. Med najdbami, izdelanimi iz živalskih kosti, je tudi droben predmet – koščena šivanka, ki je unikatna v svetovnem merilu, saj velja za najstarejšo in doslej edino cevasto šivanko na svetu. Skupaj z drugimi najdbami je datirana na starost okoli 35.000 let pred sedanjostjo, v kulturo aurignacien, ki je trajala med leti 40.-30.000 pr. n. št. To je čas, ko so naši neposredni predniki, anatomsko moderni ljudje, v Evropi zamenjali prejšnje prebivalce tega ozemlja, neandertalce. Predmet je dolg 4,5 cm in širok 0,6 cm; ima cevasto obliko, na enem koncu je priostren, na drugem ima zajedo ter dva para zarez na robu. Šivanko so uporabljali tako, da so skozi cevko povlekli nit in z njo sešili večje kose usnja, ki so jih lahko uporabili kot šotorsko krilo. Usnje so predrli s priostrenim koncem ali pa so šivanko uporabili kot vodilo za lažje pretakanje niti skozi vnaprej pripravljene luknje v usnju. Morda so jo uporabljali tudi za vezenje mrež za lov. Zareze na robu naj bi uporabniku omogočale boljši prijem. **NINA SOVDAT**

Fibula v obliki cveta z Muzejskega trga

Skoraj v celoti ohranjena in zelo kvalitetno izdelana sponka oz. fibula je bila odkrita septembra 2017 pri arheoloških raziskavah na Muzejskem trgu v Celju. Fibula je ulita iz bronu in oblikovana kot cvet s štirimi križno razporejenimi izrastki, med katerimi je okras v obliki pelt. Na notranji strani je dvojni, pravokotno oblikovan nosilec za iglo in masivno ležišče za iglo pravokotnega preseka, medtem ko sama igla manjka.

Predmet je bil najden tik ob Stari grofiji – v polnilu srednjeveškega roparskega jarka, ki je presekala starejše, antične plasti. Ker so se, posledično, v zasutju jarka mešale tako srednjeveške kot antične najdbe, ga na podlagi stratigrafije žal nismo mogli natančneje datirati. Očitno pa gre za izjemno redek primer, saj enakega nismo zasledili ne v domači ne v tuji literaturi. Tako lahko zgolj na podlagi primerkov s podobno izdelanimi okrasnimi ploščicami ter podobno oblikovanimi nosilci in ležišči za iglo sklepamo, da sodi v čas med zadnjo četrtino 2. in koncem 3. stoletja.

Tovrstno datacijo potrjuje tudi okras v obliki pelt – ščitov, ki se kot simbol lune pojavlja že pri Keltih, med koncem 2. in začetkom 4. stoletja pa je pogost motiv na vojaški opremi – predvsem pri pasnih sponah, aplikah, obeskih in fibulah. Podobno oblikovane fibule so bile v večjem številu odkrite na mejah rimskega imperija oz. na najdiščih vojaškega značaja ob renskem in donavskem limesu. Tudi v našem primeru gre tako verjetno za del moške vojaške noše, ki izvira iz delavnic ob limesu.

MAJA BAUSOVAC

Foto: Nina Sovdat

Fibula iz srednjeveškega roparskega jarka na Muzejskem trgu.

Zgodovina v sličicah

V preteklem letu se je pod streho Muzeja novejša zgodovine znašlo lepo število stripov; izdali smo avtorski strip z naslovom *Franjo Malgaj: mladenič, ki ga je izbrala zgodovina ter odkupili zbirko stripov, ki jih je več desetletij zbiral Igor Kloar in ki pomembno dopolnjujejo področje popularne kulture v muzejski zbirki Urbano*.

Strip se je, podobno kot številne drugi zvrsti popularne kulture, prvič pojavil v ZDA. Konec 19. stoletja je časopis *New York World* začel izdajati strip *At the Circus in Hogans Alley*, po glavnem junaku, poznanem kot *Yellow Kid*. V desetletjih, ki so sledila, se je njegova

Foto: Egon Horvat

Slovenske izdaje revije *Politikin zabavnik* v zbirki *Urbano*.

priljubljenost razširila vse do naših krajev. Prvi strip v Jugoslaviji je izšel v beograjskem časopisu *Politika* leta 1935 in bil med bralci tako dobro sprejet, da so se po njem zgledovali številni drugi. Že pred 2. svetovno vojno je strip dobil tudi svojo revijo – *Politikin zabavnik*. Ta izhaja že skoraj 80 let in je poleg srbohrvaščine v določenem obdobju izhajal tudi v slovenščini, prav letos pa se je vrnil v naše trafike in prodajalne.

Če se je strip drugod pojavil kot razvedrilo, pa so Slovenci v njem videli predvsem moč družbene kritike, zato so prvi avtorji izhajali iz karikature. Poleg Milka Bambiča štejemo med začetnike stripa pri nas Hinka Smrekarja, ki je prvo satiro v podobi stripa v tržaškem *Našem glasu* objavil že pred prvo svetovno vojno.

Novo pridobljena zbirka stripov šteje več kot 4000 izdaj iz obdobja od leta 1938 do konca 80. let 20. stoletja in jo želimo v prihodnje postaviti na ogled vsem, ki želijo obuditi spomin ali na novo odkriti privlačno moč stripa.

URŠKA REPAR

Rada Hriberšek

»Velik privilegij je delati tisto, kar te res veseli«

Profesorica zgodovine in slovenskega jezika, pedagog andragog v Pokrajinskem muzeju Celje, je tista oseba, ki skrbi, da je obisk muzeja dobro načrtovan in izveden in da obiskovalce ob ogledu zbirk iz muzeja odnese kar najboljši vtis. Naša sogovornica namreč v muzeju vodi področje organizacije obiskov in pedagoške dejavnosti, slednje tudi pomeni, da skrbi za usposabljanje novih muzejskih vodnikov. Letos sicer mineva desetletje, odkar je zaposlena v Pokrajinskem muzeju.

V Pokrajinskem muzeju se torej ukvarjate z organizacijo obiskov in pedagoško dejavnostjo. Kaj so pri tem temeljna področja vašega dela?

V muzeju imamo na obeh lokacijah (Stara grofija in Knežji dvor) muzejsko trgovino in informacijsko pisarno, kjer obiskovalci muzeja dobijo informacije o muzejskih zbirkah in prevzamejo vstopnico. Pri nas lahko kupijo tudi spominke (replike muzejskih predmetov) in literaturo, vezano na razstave, ki so bile in so trenutno na ogled v muzeju. Tu sprejemamo in koordiniramo najave za vodene ogledne muzejskih zbirk in delavnice za skupine. Na obeh lokacijah trenutno delamo štirje zaposleni (muzejski informatorji - vodniki in pedagogi).

Kako dolgo ste že zaposleni v Pokrajinskem muzeju Celje in kako ste se znašli v muzejskem poklicu?

V muzeju sem zaposlena nekaj manj kot 10 let. Pred tem sem 15 let delala na Turističnem društvu Celje in 2 leti na lokalni turistični organizaciji. V tem času sem zaključila študij in v sklopu javnih del leta 2009 z velikim veseljem in zagnanostjo začela delati v muzeju. Tako kot vsak poklic imajo tudi poklici, ki se združujejo pod okriljem muzeja, svoje posebnosti. Da v muzeju pripravimo zanimive razstave, ki bodo pritegnile širok krog obiskovalcev, sodelujemo vsi zaposleni. Kustosi in restavratorji razstavo postavijo in izobrazijo informatorje, vodnike in pedagoge, ki potem razstave interpretirajo in popularizirajo v javnosti.

Ob tem ne smemo pozabiti na naše sodelavce iz tehnične podpore, ki skrbijo, da je muzej čist in da tehnologija deluje. Za vsako razstavo v muzeju vsi, ki pri nastajanju razstave sodelujemo, pripravimo spremljevalne dogodke - predavanja, delavnice in javna vodenja.

Delate na oddelku, kjer se pravzaprav začne obisk vašega muzeja.

Res je. Ko obiskovalec vstopi v muzejsko trgovino, že dobi prvi vtis o samem muzeju. Vsi v muzeju se trudimo, da bi bili vtisi obiskovalcev pozitivni ob vstopu v muzej in navdušujoči ob njihovem odhodu. Tu glavno vlogo prevzemajo muzejski informatorji in vodniki.

Kaj je ključno za dobrega vodnika po muzejskih zbirkah, da kakovostno predstavi vsebino zbirk v vašem muzeju ter pritegne pozornost in vzbudi zanimanje pri obiskovalcu muzeja?

Biti dober muzejski vodnik je v današnjem času res zahtevno delo. Obiskovalci pogosto že pred prihodom v muzej poiščejo informacije o razstavah, zelo so seznanjeni s samo zgodovino in pomembnimi dogodki. Muzejski vodnik mora biti dobro seznanjen s temo, ki jo bo predstavljal, predstavitev mora znati prilagoditi ciljni skupini, biti mora profesionalen, a vendar zanimiv in zabaven. Veliko pozornosti mora posvečati obojestranski komunikaciji in biti široko razgledan. Zanimive zgodbe, ki temeljijo na znanstveno potrjenih dokazih in zgodovinskih virih, pritegnejo bolj kot suhoparno naštevaje pomembnih zgodovinskih dogodkov. Muzejski vodnik mora biti torej zelo dober v komunikacijskih veščinah in tudi zanimiv pripovedovalec.

V okviru pedagoške dejavnosti ste se v zadnjem času posvečali usposabljanju vaših novih sodelavcev, vodnikov, tako da ste jim prenesli vsa ta načela, o katerih sva govorila. Kako izvajate to usposabljanje?

Usposabljanje novih sodelavcev, muzejskih vodnikov, se prične s t. i. hospitacijami - novi sodelavci spremljajo vodenja po muzejskih zbirkah. Predelati morajo veliko strokovne literature, da se podrobno seznanijo s temo, ki jo bodo predstavljali. Mentorji spremljamo njihove priprave in jim svetujemo ob dilemah, s katerimi se bodoči sodelavci srečujejo. Pristojni kustos posamezne razstave je tisti, ki po izobraževanju in (izpitnem) vodenju poda mnenje, da je sodelavec

Foto: Enea Bronja Gajšek

usposobljen za strokovno vodenje po posamezni razstavi.

Ali za primerjavo praks in uporabniških izkušenj veliko obiskujete druge muzeje, tudi v tujini, iščete vzporednice, ki jih lahko potem prenesete v vaše delo?

Ja, in to je včasih kar malo obremenjujoče, saj se pogosto zalotim, da ne poslušam, kaj mi vodnik sporoča, ampak takoj pomislim: pri nas bi pa to predstavili tako ... Seveda je moja prva misel ob obisku muzejev doma in v tujini, kakšna je njihova muzejska trgovina, kaj ponujajo, kako bom sprejeta ipd. Profesionalna deformacija pač. Je pa tudi res, da dobre prakse, če je to le mogoče, radi prenesemo v naš muzej. Takšen je ves naš kolektiv, saj želijo tudi kolegi, če kaj zanimivega vidijo in doživijo v muzejih doma in po svetu, podobno ponuditi v našem muzeju.

Kaj vas najbolj navdušuje pri vašem delu?

To, da imam velik privilegij, da delam tisto, kar me res veseli.

N. Ž.

Čutim Slovenijo, čutim Celje

Ljudje smo se od nekdaj selili, bodisi v iskanju hrane, plodne zemlje, pobega pred naravnimi katastrofami in vojnami, pa tudi v iskanju boljšega zaslужka, novih znanj ali nove ljubezni.

Slovenija leži na prostoru, ki je bil vedno stičišče in križišče različnih migracij, in Celje kot eno od tranzitnih mest prav tako. O tem nam pričajo najdbe vse od prazgodovinskih in še posebej rimskih časov. V modernem svetu in času globalizacije so migracije še toliko bolj vidne in množične. Moderni človek veliko potuje in se seli. Za njim pa ostajajo zgodbe o življenju, kulturi in nenehnem iskanju svojega koščka pod soncem. V Slovenskem etnografskem muzeju so tako že v letu 2017 predstavili zgodbe Afričanov, ki so v okviru gibanja neuvrčenih prišli v Slovenijo kot študentje in tukaj ostali, mnogi med njimi pa pomembno bogatijo slovenski kulturni in politični prostor. Razstava temelji na osebnih zgodbah, dopoljenih z osebnimi predmeti, ki predstavljajo stik posameznika z identiteto okolja, kulture,

Foto: Arhiv Slovenskega etnografskega muzeja

družine in širše skupnosti. Šestega junija bodo te zgodbe predstavljene tudi v našem muzeju in dopolnjene z zgodbami priseljencev v Celju. Mnogi med njimi so si za svoj novi dom izbrali prav Celje, kjer angažirano delujejo in sooblikujejo družbeno in družabno podobo mesta. Razstava bo predstavila migracije kot del vsakdanje človekove težnje po iskanju boljšega življenja in hkrati preko osebnih zgodb in osebnih predmetov predstavila ljudi, ki so se iz različnih vzrokov priselili v Slovenijo in Celje ter si tukaj uredili novo, uspešno ter hkrati drugačno življenje.

SEBASTJAN WEBER

Odlično sodelovanje in živahna raziskovalna dejavnost

Sto let prihoda Xu Jongluna, zaročenca Alme M. Karlin, v Celje smo leta 2013 v Pokrajinskem muzeju Celje (PMC) odmevno obeležili. Takrat se je začelo izjemno plodno sodelovanje z Oddelkom za azijske študije Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Foto: Arhiv PMC

V raziskovalno delo so vključeni tudi podiplomski študentje, ki so navdušeni nad delom z dragocenimi muzealijami.

Takratni predstojnik oddelka dr. Mitja Saje je med drugim potrdil, da je Almin zaročenec prvi znani Kitajec na Slovenskem. Ko je bil odkrit znameniti kipec

daoističnega nesmrtnika Li Tieguaia, ki je vrsto let veljal za izgubljenega in celo ukradenega, pa je sodelovanje ponovno obrodilo bogate sadove. Strokovna in laična javnost sta bili nad zgodbo skrivnostnega kipca iz zbirke Alme M. Karlin navdušeni.

Nova predstojnica oddelka dr. Nataša Vampelj Suhadolnik in kustosinja PMC Barbara Trnovec sva sodelovanje razširili na različna področja, kar je leta 2017 privedlo do podpisa sporazuma o sodelovanju med oddelkom in muzejem, z namenom spodbujanja akademskega sodelovanja. Instituciji sta se s sporazumom zavezali k skupnemu raziskovalnemu delu s posebnim poudarkom na področju preučevanja predmetov azijskega izvora, ki jih hrani Pokrajinski muzej Celje v dveh zbirkah, v t. i. azijski zbirki in v zbirki predmetov Alme M. Karlin.

V raziskovalno delo so se z zanimanjem in navdušenjem vključili tudi podiplomski študentje, rezultati tega sodelovanja pa so bili med drugim predstavljeni na razstavi Kolumbova hči Alma M. Karlin v Cankarjevem domu. Lani je sodelovanje v okviru projekta Vzhodnoazijske zbirke v Sloveniji: vpetost slovenskega prostora v globalno izmenjavo predmetov in idej z Vzhodno Azijo podprla tudi Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS.

BARBARA TRNOVEC

Pogled od zunaj: Bogata zgodovina s sodobnim izrazom

Kolikor daleč nazaj mi seže pogled, predvsem pa dober spomin, se obiskov in sodelovanja z Muzejem novejšje zgodovine spominjam v različnih podobah. Vedno sem z veseljem zahajala na otvoritve zanimivih razstav, na prireditve, predstavitev knjig, otvoritve stalnih postavitev zbirk ..., na vse tisto, kar je »potešilo« mojo radovednost, predvsem pa napolnilo dušo in mi dopolnilo zgodovinska znanja.

Pred leti sem v muzej zahajala, ker rada spremljam dogajanje v mestu, rada imam zgodovino in uživam v prostorih, kjer si zgodovina podaja

Foto: Egon Horvat

Mag. Marijana Kolenko na letošnjem Prešernovanju v MnZC.

roko s sodobnostjo. Dolga leta tudi aktivno soustvarjam številne dogodke in prireditve, ki ohranjajo vrednote NOB, in tako sem mnogokrat povezovala spominske slovesnosti v Starem piskru ali v prostorih muzeja. V času aktivnega vodenja ljubiteljske kulture v Celju smo z muzejem pripravljali odlične otvoritve fotografskih in likovnih razstav ter ostalih dogodkov. V okviru Otroškega muzeja pa sem z velikim veseljem odigrala kar nekaj lutkovnih predstav.

Zadnja leta me muzej vedno znova navdušuje s svojimi bogatimi pogovornimi večeri. Rada se pridružim na dogodkih muzejskih noči in odkar pripravljajo Prešernovanje na Prešernovi, na dogodek z velikim užitek pripeljem tudi naše učence. Kot ravnateljica šole se trudim, da bi učenci dobro poznali kulturno bogastvo, ki ga ponujajo domače ustanove, zato jih motiviram, da tudi učitelji in učenci zahajajo v Muzej novejšje zgodovine, da ga doživijo kot zanimivo in bogato učno okolje. Muzej na Prešernovi je oživel in živi.

MARIJANA KOLENKO

Pokrajinski
muzej Celje

Muzejski trg 1,
Celje

Trg Celjskih
knezov 8,
Celje

POKRAJINSKI MUZEJ CELJE
IZ VOJNE
V NOVO DRŽAVO

OBČASNA RAZSTAVA IN KATALOG RAZSTAVE

Muzej novejše
zgodovine Celje

Prešernova ul. 17,
Celje

100 let društva Svoboda Celje

Delite z nami vaše fotografije, zgodbe, spomine na gledališke (delavske) odre, pevske zборе, instrumentalne in glasbene skupine, šahovsko in likovno sekcijo, ljudsko knjižnico ..., ki so delovali pod okriljem celjske Svobode.

Postanite del razstave (3. 12. 2019–8. 2. 2020)

Kontakt: dr. Marija Počivavšek, marija.pocivavsek@mnzc.si, 03/428 64 12

mnzc
Muzijsko narodno zgodovinsko muzejno društvo Celje

Gosta na pogovornem večeru ob 100-letnici nastanka Kraljevine SHS in 75-letnici II. zasedanja AVNOJ-a v MnZC: prof. dr. Andrej Rahten in akad. prof. dr. Jože Pirjevec.

Foto: Egon Horvat

Slovensko veleposlaništvo v Zagrebu je na dan žena pripravilo pogovorni večer o Barbari Celjski in Veroniki Deseniški. Pogovora se je udeležil tudi mag. Damir Žerič iz PMC.

Foto: Stane Rozman

Priprave o lekarništvu na razstavi Živeti v Celju: Polž oslini, bradavica izgini – pripovedovalki Nuša Complet Peperko in Teja Peperko.

Foto: Egon Horvat

Mag. Rolanda Fugger Germadnik zaključuje svojo bogato kariero v Pokrajinskem muzeju Celje.

Foto: Nataša Žmaller

Soavtorji dveh razstav v sklopu projekta Okupacijske meje 1941–1945 na odprtju v MnZC: Daniel Siter, dr. Peter Mikša in prof. dr. Božo Repe.

Foto: Egon Horvat

Predstavitve novega filma o zlatarstvu v Celju v MnZC – Zlati časi.

Foto: Jožica Trateški

S prostovoljci Pokrajinskega muzeja Celje na gradu Veliki Tabor.

Foto: Arhiv PMC

Predstavitve priložnostne znamke Alme M. Karlin v Pokrajinskem muzeju Celje.

Foto: Nina Sovdat

Nagradno vprašanje:

Kje je bila najdena najstarejša šivanka na svetu?

Odgovor

Ime in priimek

Naslov

Odgovore pošljite do ponedeljka, 17. maja 2019, na naslov Pokrajinski muzej Celje, Trg Celjskih knezov 8, 3000 Celje, s pripisom »Nagradno vprašanje«. Tri pošiljatelje pravilnega odgovora bomo nagradili z lepim darilom iz naše muzejske trgovine in z dvema brezplačnima vstopnicama. Nagrajenci bodo obveščeni po pošti.

Nagrajenci iz prejšnje številke so: **Rozi Stopinšek**, **Urška Kresnik** in **Darko Mak**, vsi iz Celja. Nagrade vas čakajo v muzejski trgovini Muzeja novejšje zgodovine Celje.